

[www. Forpath.org](http://www.Forpath.org)

Welcome

TOEKOMST VAN DE **PATHOLOGISCHE** **ANATOMIE IN BELGIË**

FORPATH vzw
Brussel, 20.11.2010

Dr. Marc MOENS
Voorzitter BVAS
Secretaris-generaal VBS

1. Inleiding

2. Wettelijk kader

3. Totstandkoming nomenclatuur

4. Budgettair kader

5. Besluit

"PATHOLOGY":

- Small is beautiful?
- Onbekend is onbemind?
- Pour vivre heureux, vivons cachés?

1. Inleiding

2. **Wettelijk kader**

3. Totstandkoming nomenclatuur

4. Budgettair kader

5. Besluit

Basis: gecoördineerde G.V.U.-wet van 14.07.1994

“Wet betreffende de verplichte ziekteverzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen.” – “Loi relative à l’assurance obligatoire soins de santé et indemnités.”

(= updating van “Wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen.”)

Vandaag ± 470 bladzijden
± 320 artikels

In G.V.U.-wet van 14.07.1994 komen de termen pathologische anatomie en anatomopathologie elk slechts één keer voor:

- in artikel 65 : erkenning labs pathologie
- in artikel 67 § 3: financiering kwaliteitsevaluatie labs

Art. 65.

Voor de verstrekkingen inzake anatomopathologie, zoals zij door Hem worden omschreven, kan de Koning de verzekeringstegemoetkoming afhankelijk stellen van de voorwaarde dat die verstrekkingen worden uitgevoerd in laboratoria die :

1° door de Minister die de Volksgezondheid onder zijn bevoegdheid heeft, zijn erkend op grond van technische criteria inzake kwaliteitscontrole volgens een procedure die door de Koning is bepaald;

2° door de Minister zijn erkend op grond van door de Koning bepaalde criteria die inzonderheid betrekking kunnen hebben op kwantiteitscontrole en financiering.

Art. 65.

Pour les prestations d'anatomopathologie telles qu'elles sont définies par Lui, le Roi peut subordonner l'intervention de l'assurance à la condition que ces prestations soient effectuées dans des laboratoires qui :

1° ont été agréés sur la base de critères techniques et de contrôle de la qualité par le Ministre qui a la Santé publique dans ses attributions selon une procédure fixée par le Roi;

2° ont été agréés par le Ministre sur la base des critères fixés par le Roi pouvant se rapporter notamment au contrôle quantitatif et au financement.

Art. 67. § 3

In afwijking van artikel 60 van de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de Federale Staat, worden de bijdragen voorzien in paragraaf 1 toegewezen aan de rechtspersoonlijkheid van het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid voor de financiering van de taken in verband met de externe kwaliteitscontrole van de laboratoria voor pathologische anatomie, waarvan sprake in artikel 65 van deze wet.

Art. 67. § 3

Par dérogation à l'article 60 de la loi du 22 mai 2003 portant organisation du budget et de la comptabilité de l'Etat fédéral, les cotisations prévues au paragraphe 1er, sont attribuées à la personnalité juridique de l'Institut scientifique de la Santé publique pour le financement des tâches liées au contrôle de qualité externe des laboratoires d'anatomie pathologique dont question à l'article 65 de la présente loi.

“Het mysterie van de pathologische anatomie” !

Waar blijft het erkenningsbesluit?

- jarenlang voorbereid door experts
- gefinaliseerd in Technische geneeskundige raad RIZIV d.d. 15.04.2008 en 27.05.2008
- als nota C.G.V. 2008345 d.d. 26.09.2008 goedgekeurd door het RIZIV-verzekeringscomité d.d. 06.10.2008
- sindsdien “vergeten” ?

G.V.U.-wet artikel 34:
De geneeskundige verstrekkingen

De geneeskundige verstrekkingen betreffen zowel de preventieve als de curatieve verzorging. Ze bestaan uit:

- 1° gewone geneeskundige hulp
 - a) bezoeken en raadplegingen van geneesheren
 - b) verpleegkundige hulp
 - c) kinesitherapeutische hulp
 - d) technische verstrekkingen waarvoor geen bekwaming van geneesheer-specialist is vereist
 - e) tandheeskundige hulp

- 2° verlossingen

- 3° verstrekkingen welke een bijzondere bekwaming vereisen van geneesheer-specialist, apotheker

-

-

- 29° afleveren van menselijk lichaamsmateriaal

G.V.U.-wet artikel **35** creëert de nomenclatuur

K.B. van 14 september 1984 tot vaststelling van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen inzake verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van ...

- 932 bladzijden A4, waarvan slechts 9 i.v.m. pathologische anatomie
- sinds 1984 waren er 441 wijzigingen aan de bijlage bij het K.B.
 - 389 via K.B.'s
 - 43 errata
 - 9 t.g.v. arresten van Raad van State

TOEKOMST VAN DE PATHOLOGISCHE ANATOMIE IN BELGIË

2. Wettelijk kader (8)

Bijlage bij het K.B. van 14.09.1984

- Art. 1. Algemene bepalingen
Fysieke aanwezigheid van de geneesheer-verstrekker
Honoraria van de geneesheer-stagemeester en de stagedoend geneesheer
- Art. 2. Raadplegingen, bezoeken en adviezen van algemeen geneeskundigen en geneesheren-specialisten
- Art. 3. Technisch geneeskundige verstrekkingen met o.m. klinische biologie en afname cervix-frottis
.....
- Art. 24. Klinische biologie met o.a. § 11 HPV
- Art. 24 bis. Moleculaire microbiologie
.....
- Art. 32. Pathologische anatomie
.....
- (Art. 33. Genetica)
- Art. 33 bis. Moleculaire biologische testen op menselijk genetisch materiaal bij verworven aandoeningen
.....
- (Art. 36. Logopedie)

TOEKOMST VAN DE PATHOLOGISCHE ANATOMIE IN BELGIË

2. Wettelijk kader (9)

Aantal erkende patholoog-anatomen

01.02. jaar	Totaal Aantal	Geaccrediteerd	
		Absoluut aantal	%
1997	214	172	80,4
1998	225	172	76,4
1999	241	192	79,7
2000	242	185	76,4
2001	251	190	75,7
2002	262	199	76,0
2003	272	203	74,6
2004	278	204	73,4
2005	287	214	74,6
2006	296	214	72,3
2007	310	226	72,9
2008	318	238	74,8
2009	318	230	72,3
2010	324	229	70,7

Tabel 1

Bron: VBS Jaarverslagen op basis van verslagen Accreditingsstuurgroep RIZIV

Aantal verstrekkers pathologische anatomie

01.01.2009	Totaal Aantal	< 65 j	> 65 j	% ♀ totaal
Patholoog-anatomen	325	284	41	56
Klinisch biologen + path. anat.	46	15	31	21

Bron: RIZIV jaarverslag 2009, tabel 2.1.

Tabel 2

TOEKOMST VAN DE PATHOLOGISCHE ANATOMIE IN BELGIË
2. Wettelijk kader (11)

Aantal verstrekkers pathologische anatomie

01.01.2009	Met praktijk	VTE*	In opleiding	
			Totaal**	% ♀
Patholoog-anatomen	264	193	37	57,5
Klinisch biologen + path. Anat.	26	15	0	0

Bron: RIZIV jaarverslag 2009, tabel 2.2.

Tabel 3

* Voltijds = RIZIV-activiteit met de mediane uitgave van de actieve beroepsbeoefenaar in de leeftijdscategorie 45-54 jaar.

Indien activiteit > mediaan: afgevlakt tot 1 VTE.

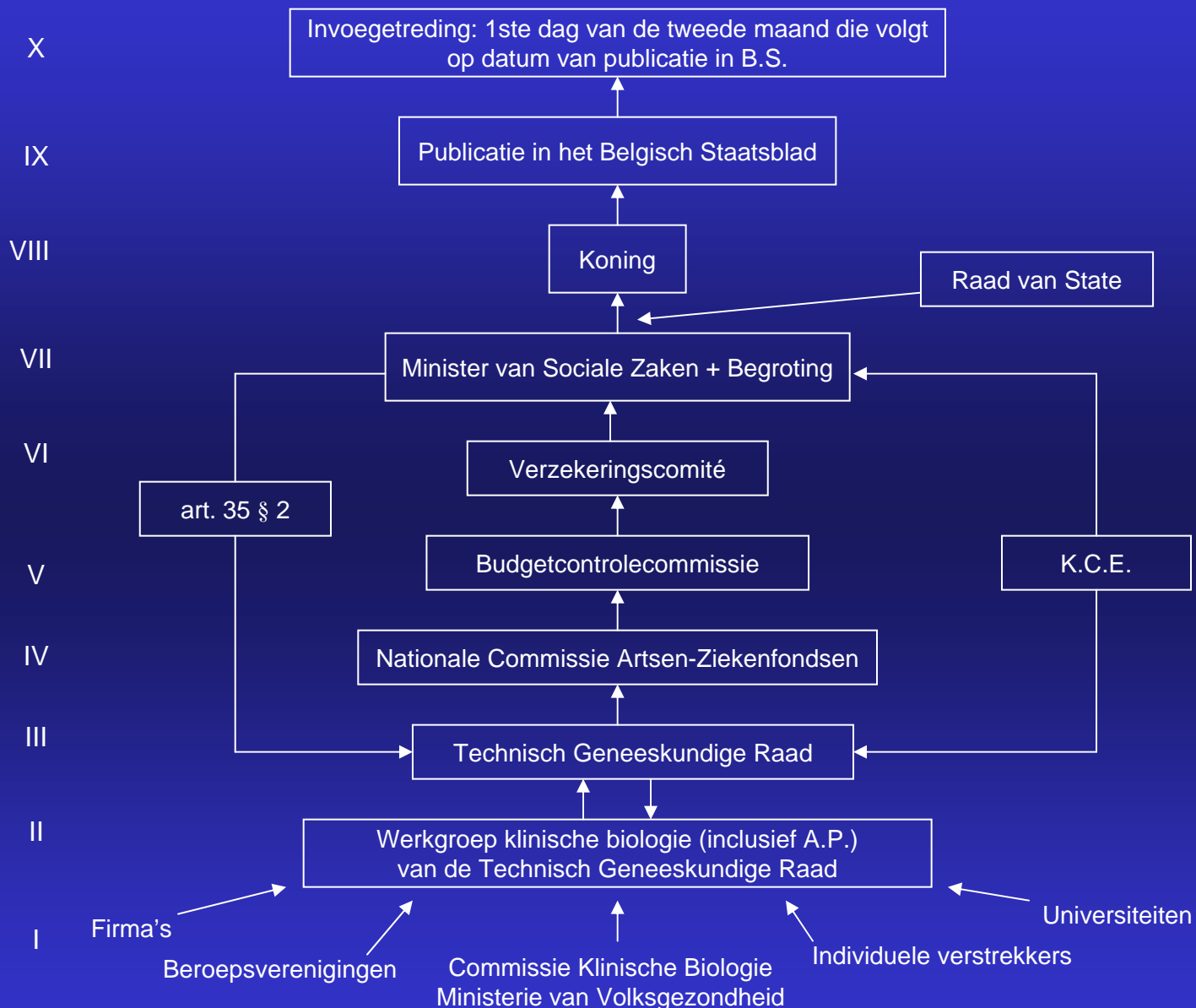
Indien activiteit < mediaan: omgezet naar % VTE.

** 40 op 01.01.2010

1. Inleiding
2. Wettelijk kader
- 3. Totstandkoming nomenclatuur**
4. Budgettair kader
5. Besluit

TOEKOMST VAN DE PATHOLOGISCHE ANATOMIE IN BELGIË

3. Totstandkoming nomenclatuur (1)

Nomenclatuur-
voorstellen
vanwege:

I => X : duurtijd: 2-5 jaar

TECHNISCH GENEESKUNDIGE RAAD: 28 leden

- **1 voorzitter (zonder stemrecht)**
 - **9 vertegenwoordigers van de mutualiteiten (en 9 vervangers)**
 - **18 artsen-verstrekkers (en 18 vervangers), van wie**
 - **7 universitaires**
 - **11 medisch syndicalisten:**
 - 8 BVAS (2 HA, 6 Spec)
 - 3 KARTEL (2 HA, 1 Spec)
- + eventueel oproepbare "technici"**

NATIONALE COMMISSIE ARTSEN-ZIEKENFONDSEN

24 leden + 1 voorzitter (zonder stemrecht) aangeduid door de minister

- **12 mutualiteitsafgevaardigden**
- **12 medisch syndicalisten:
8 BVAS, 4 KARTEL**

- 6 huisartsen { **3 BVAS**
3 KARTEL

- 6 specialisten { **5 BVAS**
1 KARTEL

VERZEKERINGSCOMITE: samenstelling

- **42 stemgerechtigde leden (en evenveel plaatsvervangers)**
 - **21 mutualiteitsvertegenwoordigers**
 - **21 zorgenverstrekkers, waarvan**
 - **7 artsen (5 BVAS, 2 Kartel)**
 - **1 tandarts**
 - **2 apothekers**
 - **5 ziekenhuisvertegenwoordigers**
 - **1 verpleegkundige**
 - **1 kinesitherapeut**
 - **1 logopedist**
 - **1 verstrekker van prothesen en toestellen**
 - **1 opticien**
 - **1 verstrekker van implantaten**
- **6 leden met raadgevende stem (en evenveel plaatsvervangers)**
 - **3 vertegenwoordigers van de werknemerssyndicaten**
 - **3 vertegenwoordigers van werkgevers en zelfstandigen**

ALGEMENE RAAD van de verzekering voor geneeskundige verzorging: het hoogste gezag

- **21 leden met stemrecht (+ zelfde aantal plaatsvervangers)**
 - een voorzitter
 - 5 vertegenwoordigers van de regering
 - 5 vertegenwoordigers van de werkgevers en zelfstandigen
 - 5 vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties
 - 5 vertegenwoordigers van de ziekenfondsen

- **8 leden met raadgevende stem (+ zelfde aantal plaatsvervangers)**
 - 2 artsen-specialisten (2 BVAS)
 - 2 huisartsen (1 BVAS + 1 Kartel)
 - 3 vertegenwoordigers van de verzorgingsinstellingen
 - 1 verpleegkundige

TOEKOMST VAN DE PATHOLOGISCHE ANATOMIE IN BELGIË

3. Totstandkoming nomenclatuur (6)

MEDISCHE VERKIEZINGEN – ELECTIONS MEDICALES

(exclusief blanco's en ongeldige – blancs et nuls non inclus)

* Verkiezingen 1998 & 2002 : Het Kartel = ASGB + GBO + SVH / Elections 1998 & 2002 Le Cartel = ASGB + GBO + SVH

	Jaar - Année				Verhouding % – Quate-part %				Evolutie % - Evolution %		
	1998	2002	2006	2010	1998	2002	2006	2010	1998 - 2002	2002 - 2006	2006 - 2010
Algemeen geneeskundigen Médecins généralistes											
ABSyM – BVAS	4.665	2.908	3.224	3.489	40,21	28,92	43,11	47,83	- 11,29	+ 14,19	+ 4,72
Le Cartel – Het Kartel*	6.937	7.148	4.255	3.806	59,79	71,08	56,89	52,17	+ 11,29	- 14,19	- 4,72
TOTAAL - TOTAL	11.602	10.056	7.479	7.295	100,00	100,00	100,00	100,00			
Geneesheren-specialisten Médecins spécialistes											
ABSyM – BVAS	13.072	10.660	9.715	9.977	90,05	89,97	86,95	84,56	- 0,08	- 3,02	- 2,39
Le Cartel – Het Kartel*	1.444	1.188	1.458	1.822	9,95	10,03	13,05	15,44	+ 0,08	+ 3,02	+ 2,39
TOTAAL - TOTAL	14.516	11.848	11.173	11.799	100,00	100,00	100,00	100,00			
TOTAAL - TOTAL ABSyM – BVAS	17.737	13.568	12.939	13.466	67,91	61,94	69,37	70,52	- 5,97	+ 7,43	+ 1,15
Le Cartel – Het Kartel*	8.381	8.336	5.713	5.628	32,09	38,06	30,63	29,48	+ 5,97	- 7,43	- 1,15
TOTAAL - TOTAL	26.118	21.904	18.625	19.094	100,00	100,00	100,00	100,00			
Stemgerechtigden – Participatie Ayants droit de vote - Participation	37.383	40.090	41.870	43.651	69,87	54,64	44,55	43,74			
Blanco + ongeldig / participatie Blanc + non valable / participation	296	678	777	2.215	0,79	1,69	1,86	5,07			

Verkiezingen 2006 & 2010 : Het Kartel = ASGB + GBO / Elections 2006 & 2010 Le Cartel = ASGB + GBO

Bron: RIZIV, herschikt door: Dr. M. MOENS

Source: INAMI, : revu par Dr M. MOENS

Drie grote "nomenclatuurgolven" in A.P.

- ❖ KB 22.07.1988 (in voege 01.08.1988) : creatie artikel 32
- ❖ KB 29.04.1999 (in voege 01.07.1999) : fundamentele herziening
- ❖ KB 04.05.2009 (in voege 01.07.2009) : met ondermeer
 - herziening cervixkankerscreening
 - verwijzing naar Consilium Pathologicum
 - iso norm accreditering tegen 01.07.2011 voor HPV

TOEKOMST VAN DE PATHOLOGISCHE ANATOMIE IN BELGIË

3. Totstandkoming nomenclatuur (8)

Cervixnomenclatuur (KB 04.05.2009; in voege 01.07.2009)

Code	2008	2009		2010		Consumptie- prognose S in %
	aantal	aantal	% S	aantal	% S	
588350-588361 (screening = S)	1.365.637	1.128.298	100,00	660.988	100,00	-
588873-588884 (2de lezing = S2)*	0	15.814	1,40	23.336	3,53	10,0
588895-588906 (diagnose of therapeutische opvolging = DT)*	0	7.526	0,68	19.684	2,98	10,0
588932-588943 (opsporen HPV bij S of S2)*	0	7.924	0,70	17.484	2,65	7,5
588954-588965 (opsporen HPV bij DT)*	0	50.360	4,46	79.288	12,00	10,0

*aantallen geëxtrapoleerd op jaarbasis: 2009 x 2 (in voege 01.07) en 2010 x 4 (gegevens 1T/2010)

Tabel 5

Bron: RIZIV

HPV, na vele etappes

- *consensus zoeken tussen patholoog-anatomen en klinisch biologen over gebruik moleculaire technieken*
- *overleg plegen met gynaecologen en huisartsen over de afnamefrequentie van het cervixfrottis*
- *rekening houden met:*
 - *“dea ex machina”, het kankerplan van minister Laurette Onkelinx*
 - *de rechten van de vrouwelijke patiënten*
 - *de claim op de preventie vanwege de Gemeenschappen*

...in het Belgisch Staatsblad van 29 mei 2009 (in voege 01 juli 2009)

De redactie van de nomenclatuur 33bis en 24bis kwam tot stand in de schaduw van het KCE-rapport 20

Persbericht Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg (KCE)

Moleculaire diagnostiek: veelbelovend, maar nog veel werk aan de winkel

(KCE reports 20A, 24.10.2005)

Bij infecties of kanker worden in toenemende mate testen op basis van het DNA of RNA gedaan. Bij wijze van experiment werden deze moleculaire testen door de ziekteverzekering vergoed in een reeks Belgische laboratoria. Voor de toekomstige financiering stelt het Kenniscentrum dat de testen een bewezen nut moeten hebben in de zorg voor de patiënt. Ook de kwaliteit van dit soort testen moet beter gegarandeerd worden.

“Biomol”: na lange voorgeschiedenis

- 1995 tot 1998: lobbying voor universitaire exclusiviteit
- KB 24.09.1998 (BS 22.10.1998): creatie van centra moleculaire diagnostiek (CMD's) + financiering (€ 6.544.390)
- 29.06.1999: installatie “Nationaal Comité Moleculaire Biologie” met o.a. patholoog-anatomen
- 27.01.2005: arrest Raad van State vernietigt KB van 24.09.1998

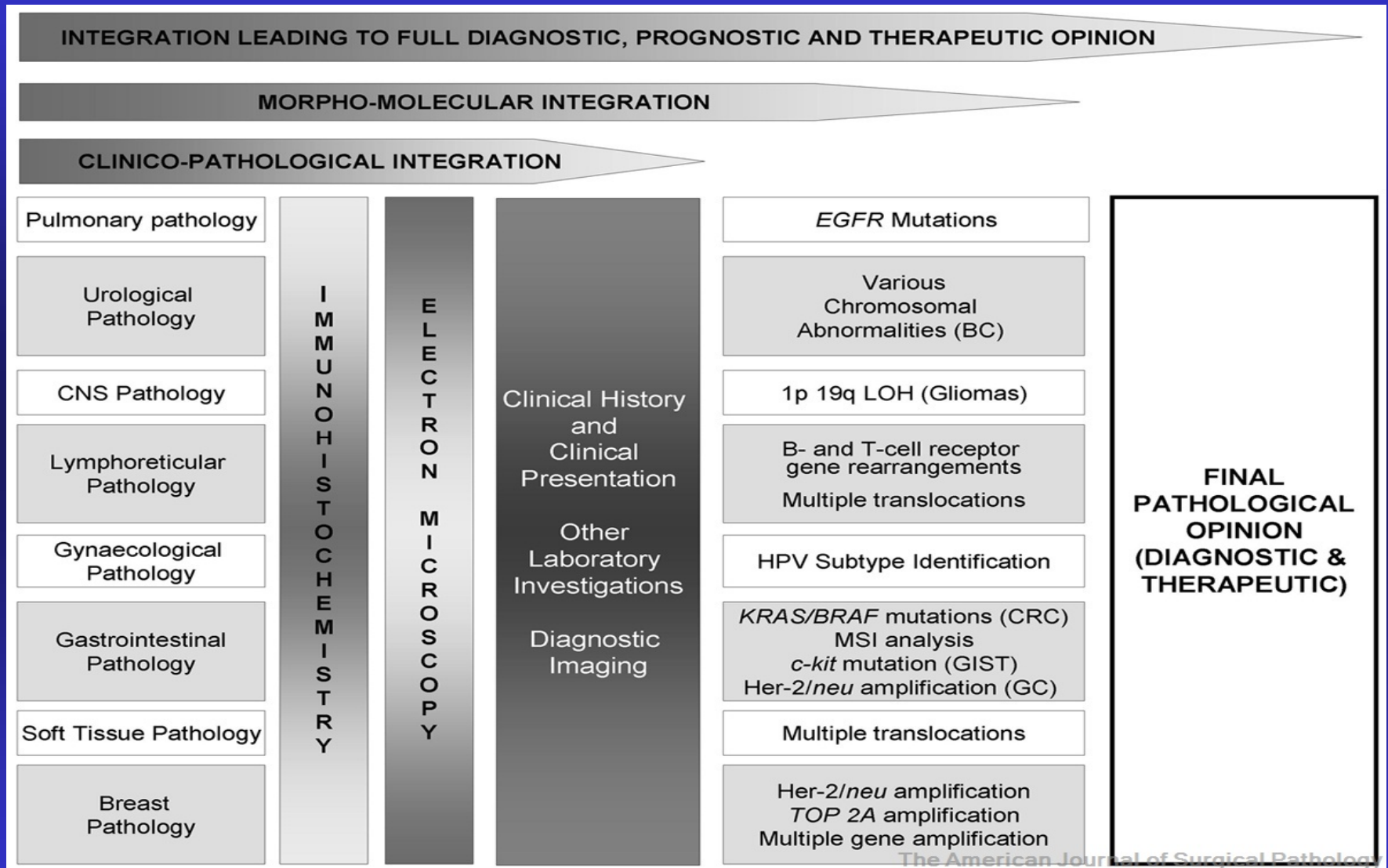
- Nieuw K.B. van 28.12.2006 tot uitvoering van artikel 22, eerste lid, 17° van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994 (B.S. 25.01.2007)
- Laboratoria klinische biologie of pathologische anatomie die
 - verbonden zijn aan een ziekenhuis
 - aantonen dat ze moleculaire tests doen voor de opsporing van “verworven genetische aandoeningen”
 - stagedienst zijn voor opleiding tot klinisch bioloog of patholoog-anatoom
 - beschikken over wetenschappelijke expertise en klinische activiteit
 - voldoen aan infrastructurele vereisten i.v.m. contaminatierisico's
- retroactief in voege: 01.01.2005 om ex-CMD's te kunnen financieren, maar verloopt moeizaam (afgerond eind 2010?)

Moleculaire pathologie uiteindelijk in de nomenclatuur via artikel 33 bis.

- vb. • HER 2 genamplificatie (code 588556-588560)
- vraag naar KRAS (nota CGV 2010/45, ontwerp-KB goedgekeurd 15.03.2010)
 - vraag opsporen EGFR-mutatie en HER 2 ISH bij solide tumoren (WG klinische biologie 16.11.2010)

TOEKOMST VAN DE PATHOLOGISCHE ANATOMIE IN BELGIË

3. Totstandkoming nomenclatuur (14)

1. Inleiding
2. Wettelijk kader
3. Totstandkoming nomenclatuur
- 4. Budgettair kader**
5. Besluit

TOEKOMST VAN DE PATHOLOGISCHE ANATOMIE IN BELGIË

4. Budgettair kader (1)

Evolutie RIZIV-uitgaven, in miljoen €, courante prijzen

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009
Pathologische anatomie	64,776	88,285	102,270	104,481	110,720	117,038	121,529
Klinische biologie	615,842	759,394	962,583	915,549	976,812	1.076,442	1.198,372
Genetica	16,519	24,899	33,948	36,082	38,819	37,013	37,087
Subtotaal labo-onderz.	697,137	872,578	1.098,801	1.056,112	1.126,351	1.230,493	1.356,988
Totaal med. honoraria	3.347,214	4.151,948	5.349,936	5.279,258	5.602,966	6.117,110	6.588,776
Totaal RIZIV-uitgaven	9.971,738	12.890,912	17.088,873	17.292,318	18.414,587	20,121,018	21.613,825

Bron: RIZIV

Tabel 6

Evolutie RIZIV-uitgaven, in miljoen €, courante prijzen

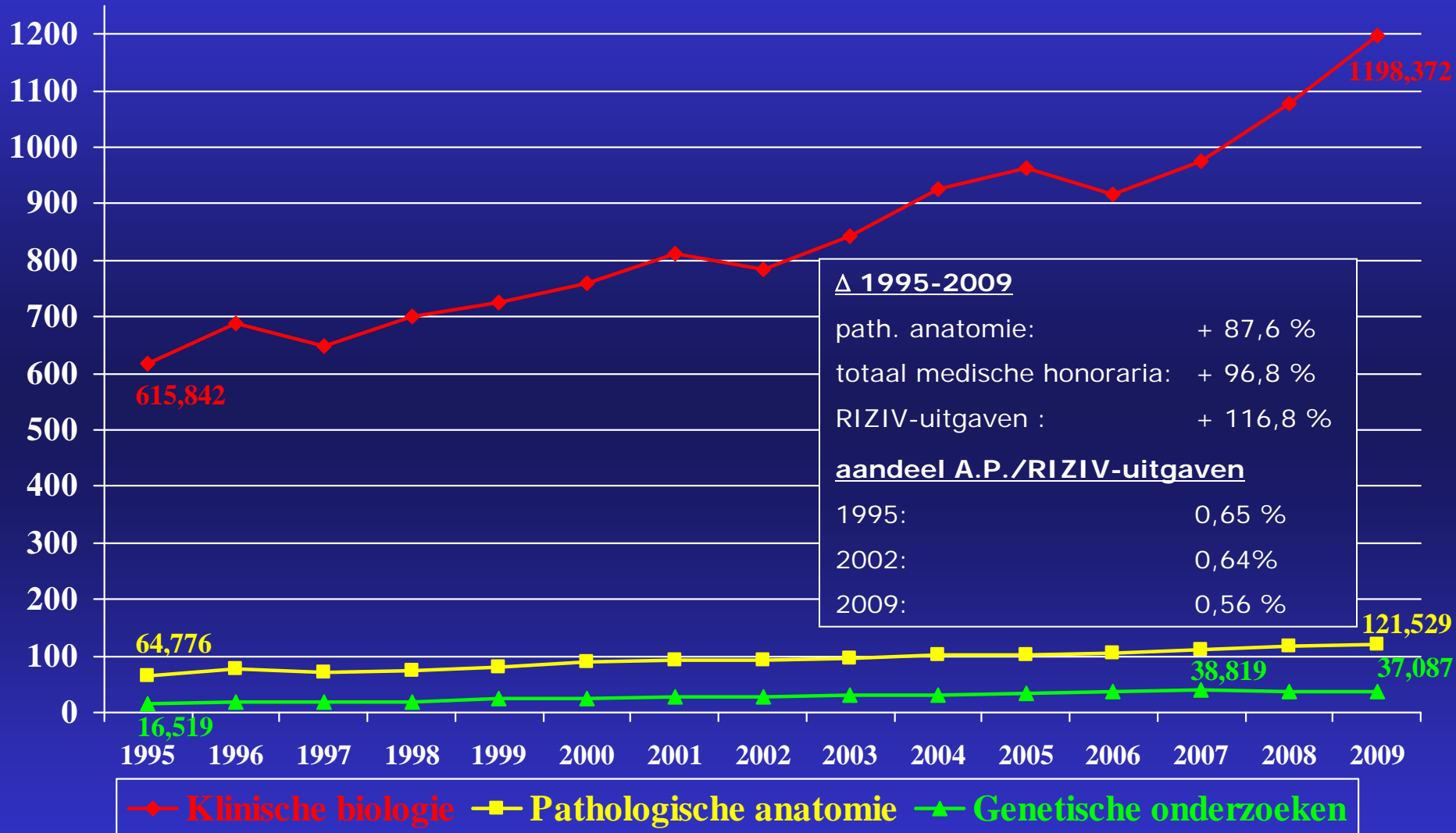

Fig. 1

TOEKOMST VAN DE PATHOLOGISCHE ANATOMIE IN BELGIË

4. Budgettair kader (3)

Evolutie RIZIV-uitgaven, 1995 = 100,00, courante prijzen

	2000	2005	2006	2007	2008	2009
Pathologische anatomie	136,29	157,88	161,30	170,93	180,68	187,61
Klinische biologie	123,31	156,30	148,67	158,61	174,79	194,59
Genetica	150,73	205,51	218,43	235,00	224,06	224,51
Subtotaal labo-onderz.	125,17	157,62	151,49	161,57	176,51	194,65
Totaal med. honoraria	124,04	159,83	157,72	167,39	182,75	196,84
Totaal RIZIV-uitgaven	129,27	171,37	173,41	184,67	201,78	216,75

Bron: RIZIV, berekeningen Dr. M. MOENS

Tabel 7

Evolutie RIZIV-uitgaven, 1995 = 100,00, courante prijzen

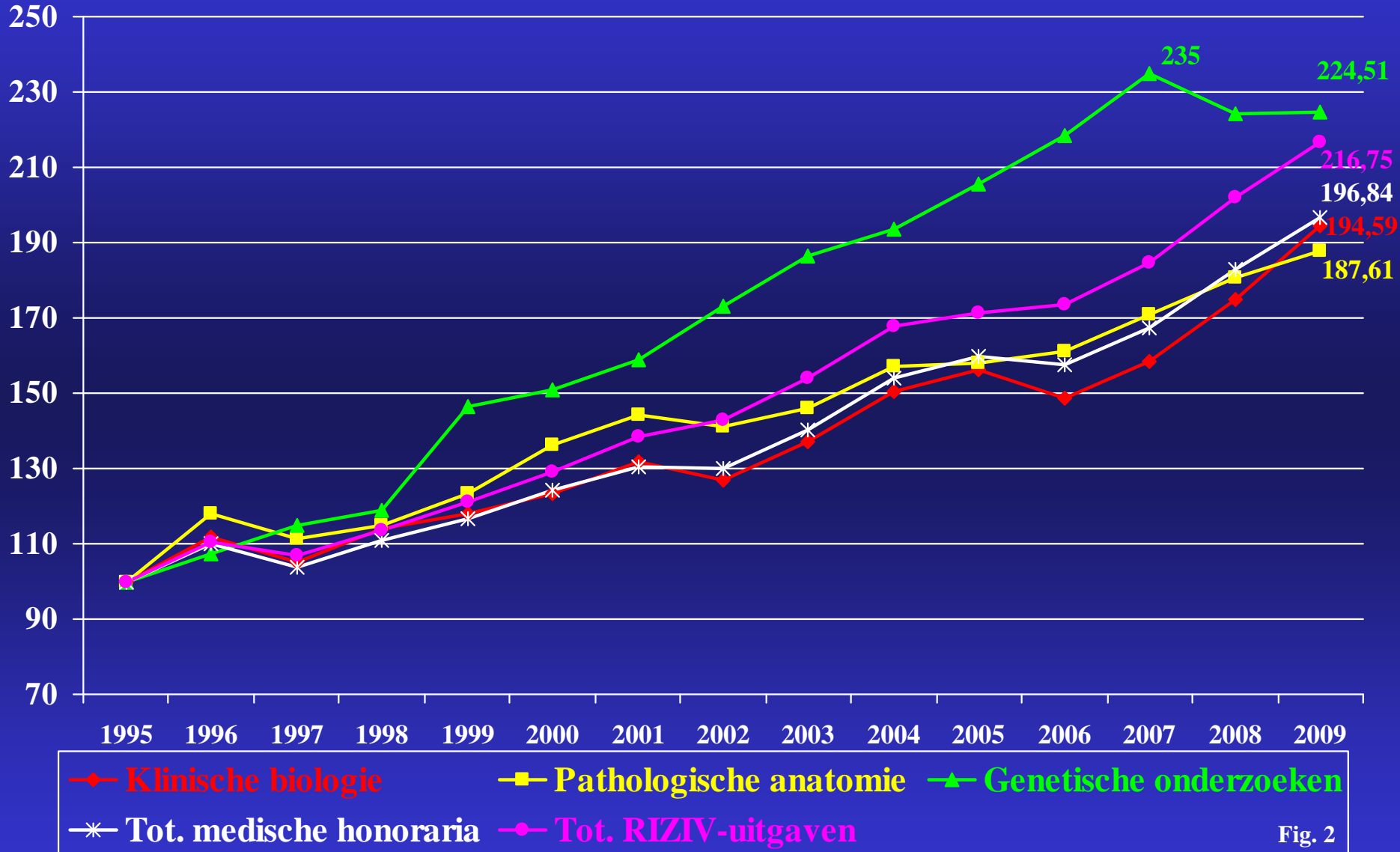

Fig. 2

TOEKOMST VAN DE PATHOLOGISCHE ANATOMIE IN BELGIË

4. Budgettair kader (5)

Evolutie RIZIV-uitgaven, in miljoen €, vaste prijzen (indexbasis 1988)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009
Pathologische anatomie	64,776	81,328	84,542	85,007	88,866	88,697	93,678
Klinische biologie	615,842	699,556	795,722	744,898	784,010	815,784	923,739
Genetica	16,519	22,937	28,063	29,357	31,157	28,050	28,588
Subtotaal labo-onderz.	697,137	803,821	908,327	859,262	904,033	932,531	1.046,004
Totaal med. honoraria	3.347,214	3.824,788	4.422,540	4.295,249	4.497,059	4.635,863	5.078,813
Totaal RIZIV-uitgaven	9.971,738	11.875,151	14.126,567	14.069,176	14.779,936	15.248,749	16.660,541

Bron: RIZIV

Tabel 8

TOEKOMST VAN DE PATHOLOGISCHE ANATOMIE IN BELGIË

4. Budgettair kader (6)

Evolutie RIZIV-uitgaven, 1995 = 100,00, vaste prijzen (indexbasis 1988)

	2000	2005	2006	2007	2008	2009
Pathologische anatomie	125,55	130,51	131,23	137,19	136,93	144,62
Klinische biologie	113,59	129,21	120,96	127,31	132,47	150,00
Genetica	138,85	169,88	177,72	188,61	169,80	173,06
Subtotaal labo-onderz.	115,30	130,29	123,26	129,68	133,77	150,04
Totaal med. honoraria	114,27	132,13	128,32	134,35	138,50	151,73
Totaal RIZIV-uitgaven	119,09	141,67	141,09	148,22	152,92	167,08

Bron: RIZIV, berekeningen Dr. M. MOENS

Tabel 9

Evolutie RIZIV-uitgaven, 1995 = 100,00, vaste prijzen (indexbasis 1988)

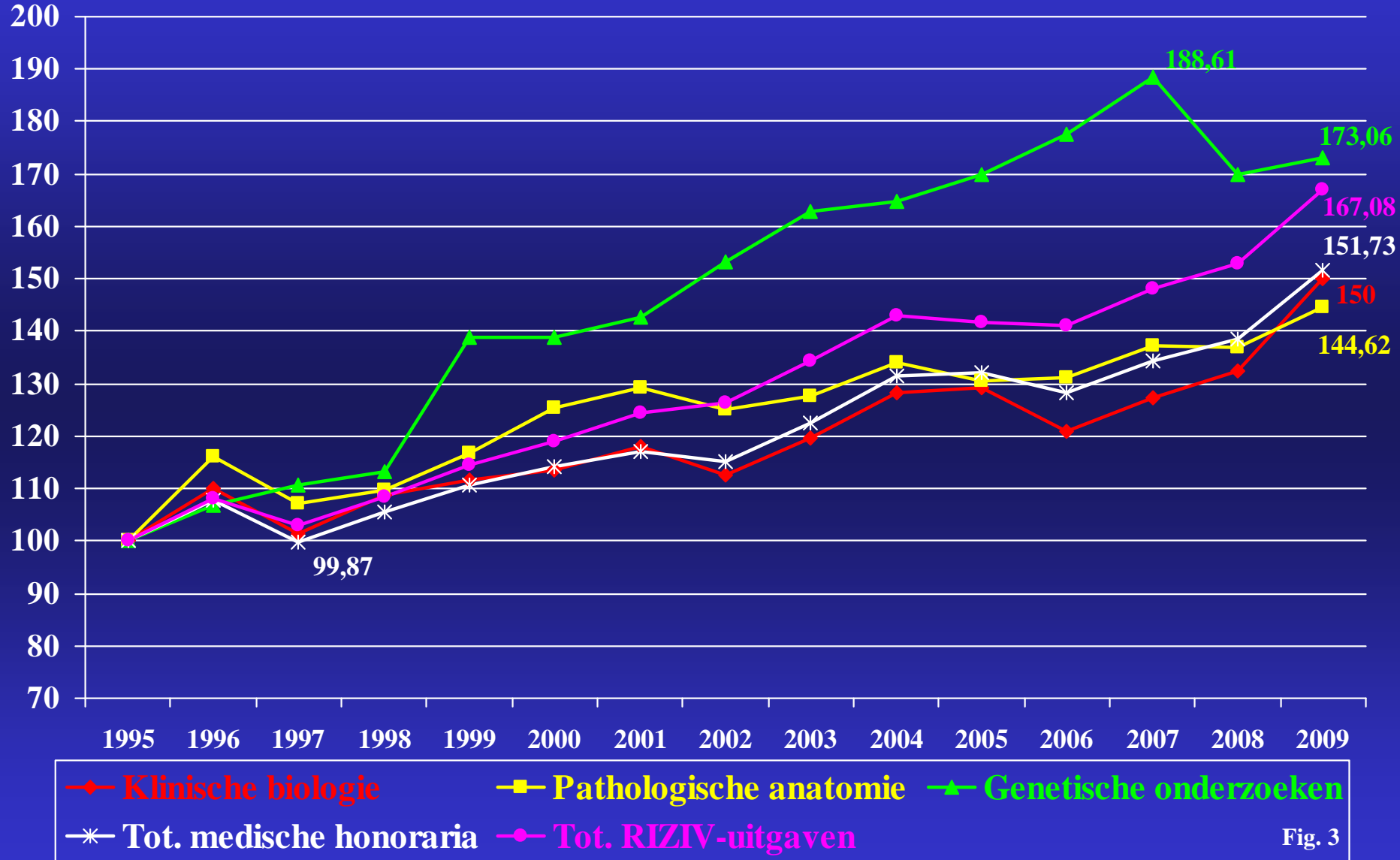

Fig. 3

TOEKOMST VAN DE PATHOLOGISCHE ANATOMIE IN BELGIË

4. Budgettair kader (8)

Evolutie aantal RIZIV-verstrekkingen

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009
Pathologische anatomie	2.481.207	3.428.237	3.760.904	3.770.322	3.972.954	4.155.995	3.979.224
Klinische biologie	250.964.790	288.411.967	335.196.488	339.251.248	348.651.564	369.905.896	382.995.763
Genetica	70.021	98.630	123.967	130.791	139.968	131.446	126.420
Subtotaal labo-onderz.	253.516.018	291.938.834	339.081.359	343.152.361	352.764.486	374.193.337	387.101.407
Totaal med. verstrekkingen	379.085.737	453.020.802	508.274.907	506.102.724	519.333.788	554.617.771	573.901.047
Totaal RIZIV-verstrekkingen	648.747.048	774.302.877	871.726.659	907.764.873	940.791.381	1.098.294.592	1.027.004.309

Bron: RIZIV

Tabel 10

TOEKOMST VAN DE PATHOLOGISCHE ANATOMIE IN BELGIË

4. Budgettair kader (9)

Evolutie aantal RIZIV-verstrekkingen, 1995 = 100

	2000	2005	2006	2007	2008	2009
Pathologische anatomie	138,17	151,58	151,96	160,12	167,50	160,37
Klinische biologie	114,92	133,56	135,18	138,92	147,39	152,61
Genetica	140,86	177,04	186,79	199,89	187,72	180,55
Subtotaal labo-onderzoeken	115,16	133,75	135,36	139,15	147,60	152,69
Totaal medische verstrekkingen	119,50	134,08	133,51	137,00	146,30	151,39
Totaal RIZIV-verstrekkingen	119,35	134,37	139,93	145,02	169,29	158,31

Bron: RIZIV, berekeningen Dr. M. MOENS

Tabel 11

Evolutie aantal RIZIV-verstrekkingen, 1995 = 100

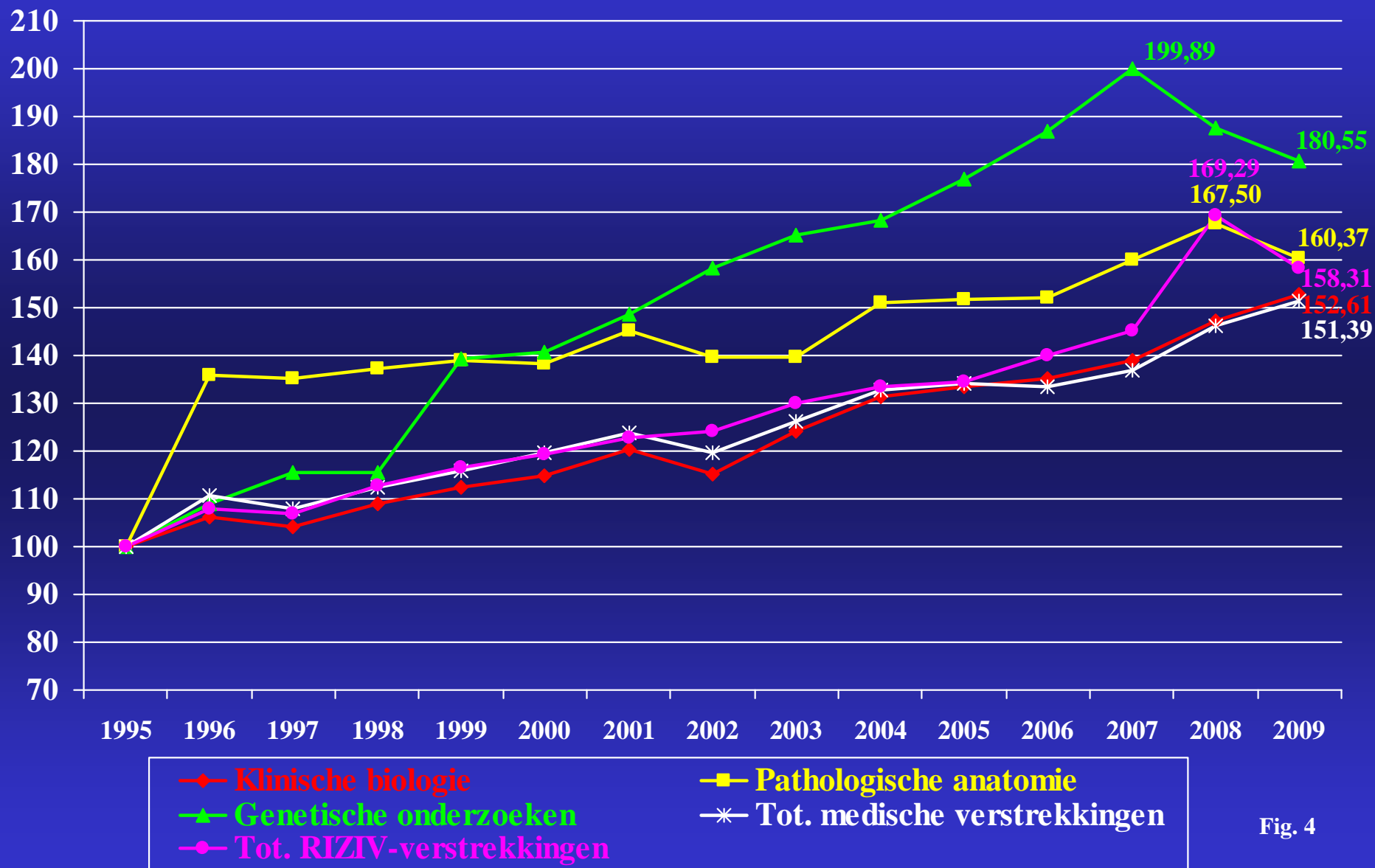

Fig. 4

TOEKOMST VAN DE PATHOLOGISCHE ANATOMIE IN BELGIË

4. Budgettair kader (11)

Evolutie RIZIV-uitgaven per verstrekking, in €, courante prijzen

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009
Pathologische anatomie	26,1066	25,7523	27,1929	27,7114	27,8684	28,1612	30,5409
Klinische biologie	2,4539	2,6330	2,8717	2,6987	2,8015	2,9100	3,1289
Genetica	235,9149	252,4485	273,8471	275,8753	277,3420	281,5833	293,3634
Subtotaal labo-onderz.	2,7499	2,9889	3,2405	3,0777	3,1929	3,2884	3,5055
Totaal med. verstrekkingen	8,8297	9,1650	10,5257	10,4312	10,7888	11,0294	11,4807
Totaal RIZIV-verstrekkingen	15,3708	16,6484	19,6035	19,0493	19,5735	18,3202	21,0455

Bron: RIZIV, berekeningen Dr. M. MOENS

Tabel 12

TOEKOMST VAN DE PATHOLOGISCHE ANATOMIE IN BELGIË

4. Budgettair kader (12)

Evolutie RIZIV-uitgaven per verstrekking, 1995 = 100, courante prijzen

	2000	2005	2006	2007	2008	2009
Pathologische anatomie	98,64	104,16	106,15	106,75	107,87	116,99
Klinische biologie	107,30	117,03	109,98	114,17	118,59	127,51
Genetica	107,01	116,08	116,94	117,56	119,36	124,35
Subtotaal labo-onderzoeken	108,69	117,84	111,92	116,11	119,58	127,48
Totaal medische verstrekkingen	103,80	119,21	118,14	122,19	124,91	130,02
Totaal RIZIV-verstrekkingen	108,31	127,54	123,94	127,34	119,19	136,92

Bron: RIZIV, berekeningen Dr. M. MOENS

Tabel 13

Evolutie RIZIV-uitgaven per verstrekking, 1995 = 100, courante prijzen

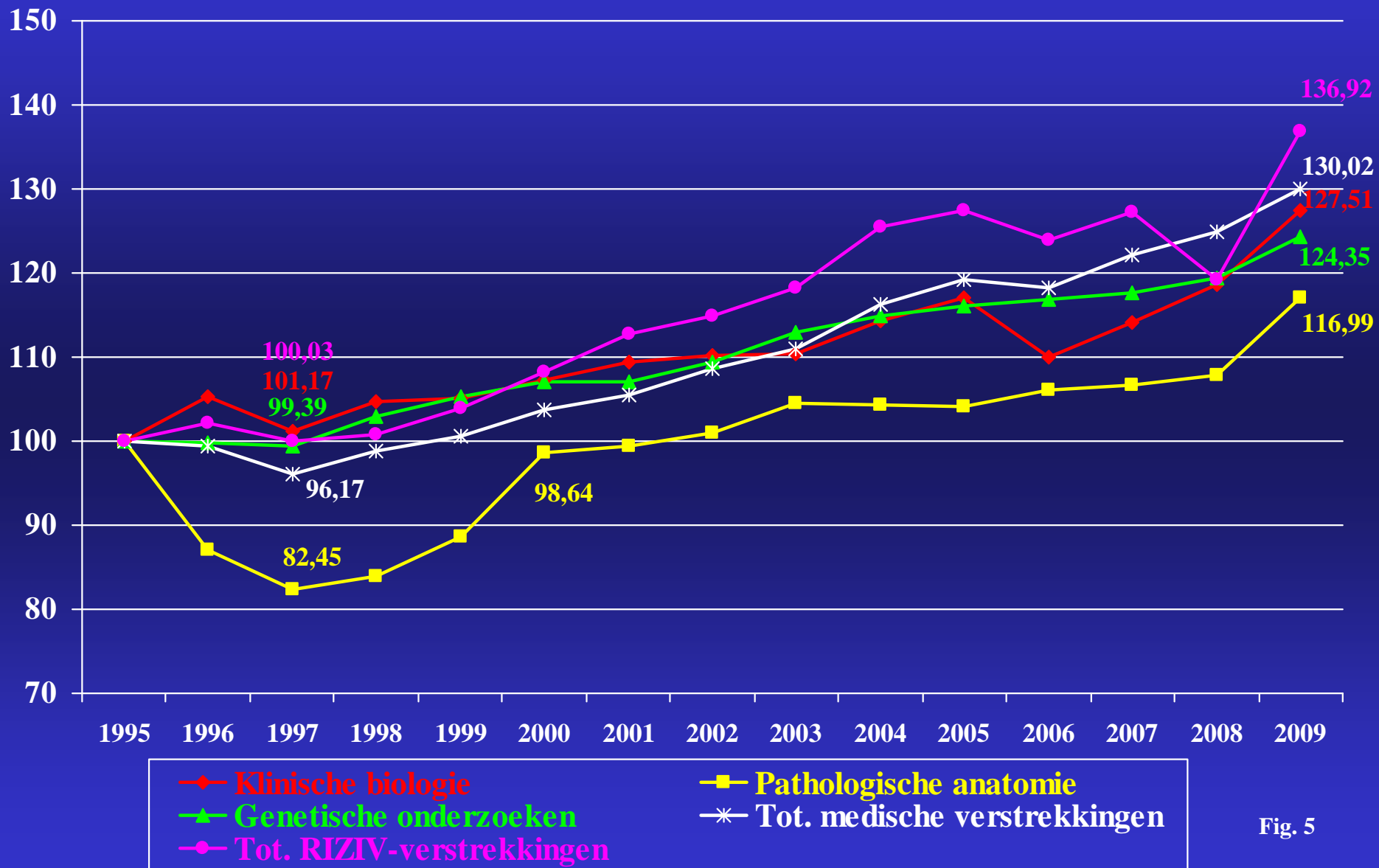

Fig. 5

TOEKOMST VAN DE PATHOLOGISCHE ANATOMIE IN BELGIË

4. Budgettair kader (14)

Evolutie RIZIV-uitgaven per verstrekking, in €, vaste prijzen (indexbasis 1988)

	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009
Pathologische anatomie	26,1066	23,7231	22,4791	22,5462	22,3678	21,3420	23,5418
Klinische biologie	2,4539	2,4255	2,3739	2,1957	2,2487	2,2053	2,4118
Genetica	235,9149	232,5564	226,3765	224,4545	222,6005	213,3984	226,1327
Subtotaal labo-onderz.	2,7499	2,7534	2,6788	2,5040	2,5627	2,4921	2,7021
Totaal med. honoraria	8,8297	8,4428	8,7011	8,4869	8,6593	8,3587	8,8496
Totaal RIZIV-uitgaven	15,3708	15,3366	16,2053	15,4987	15,7101	13,8840	16,2225

Bron: RIZIV, berekeningen Dr. M. MOENS

Tabel 14

TOEKOMST VAN DE PATHOLOGISCHE ANATOMIE IN BELGIË

4. Budgettair kader (15)

Evolutie RIZIV-uitgaven per verstrekking, 1995 = 100, vaste prijzen (indexbasis 1988)

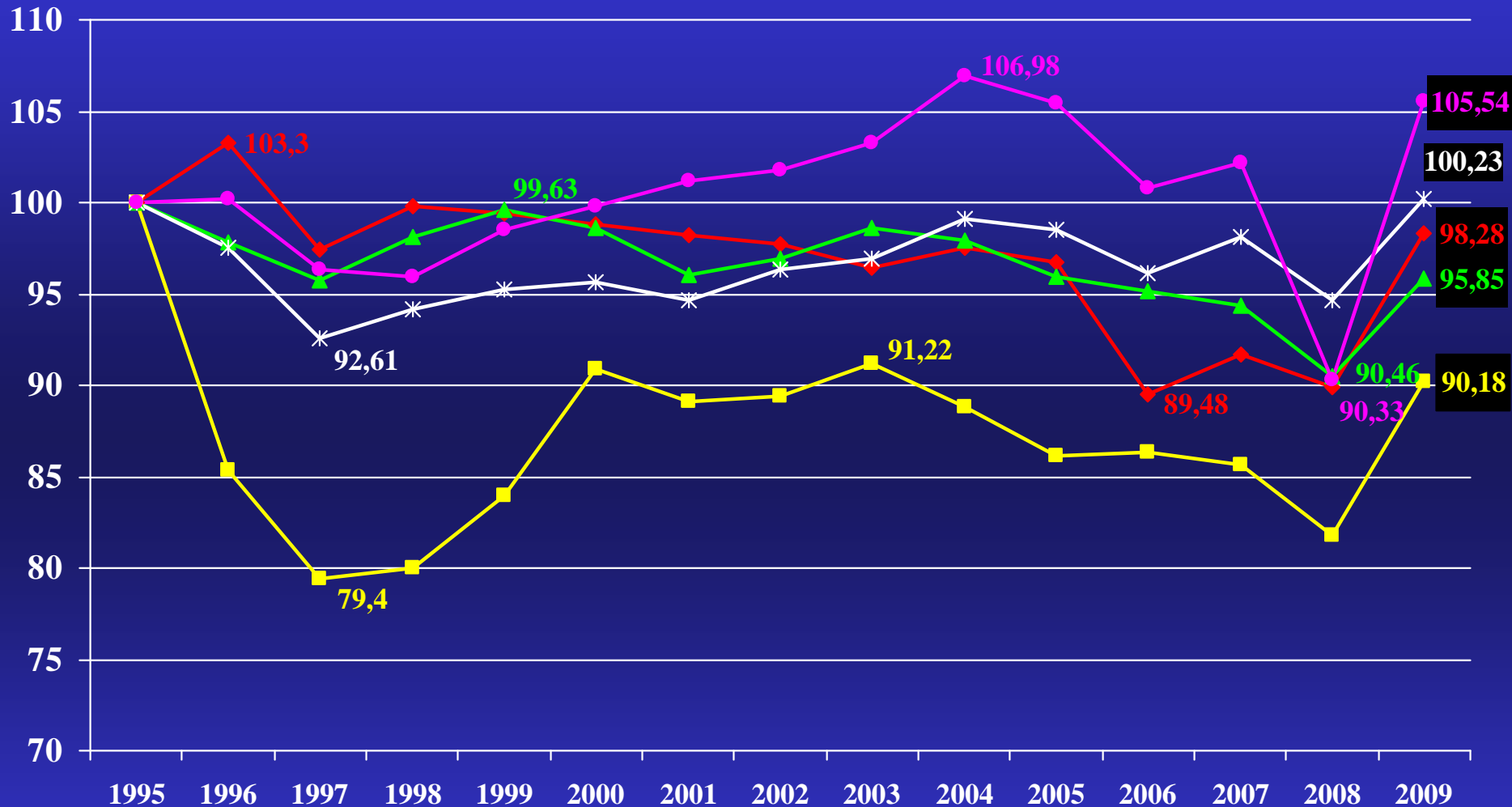
	2000	2005	2006	2007	2008	2009
Pathologische anatomie	90,87	86,11	86,36	85,68	81,75	90,18
Klinische biologie	98,84	96,74	89,48	91,64	89,87	98,28
Genetica	98,58	95,96	95,14	94,36	90,46	95,85
Subtotaal labo-onderzoeken	100,13	97,41	91,06	93,19	90,63	98,26
Totaal medische verstrekkingen	95,62	98,54	96,12	98,07	94,67	100,23
Totaal RIZIV-verstrekkingen	99,78	105,43	100,83	102,21	90,33	105,54

Bron: RIZIV, berekeningen Dr. M. MOENS

Tabel 15

TOEKOMST VAN DE PATHOLOGISCHE ANATOMIE IN BELGIË – 4. Budgettair kader (16)

Evolutie RIZIV-uitgaven per verstrekking, 1995 = 100, vaste prijzen (indexbasis 1988)

◆ **Klinische biologie**
 ■ **Pathologische anatomie**
 ▲ **Genetische onderzoeken**
✱ **Medische verstrekkingen**
 ● **RIZIV-verstrekkingen**

Fig. 6

1. Inleiding
2. Wettelijk kader
3. Totstandkoming nomenclatuur
4. Budgettair kader
- 5. Besluit**

Budgettair

- qua uitgaven stijgt A.P. langzamer dan andere sectoren
- qua toename in aantal verstrekkingen stijgt AP snelst, na genetica
- qua eenheidshonorarium per verstrekking wordt A.P. – inflatie geneutraliseerd – betaald aan 90,2 % van zijn waarde van 1995 = slechtste score

Budgettair

- A.P. kent (nog) een open ended budget binnen het globaal gesloten budget van de artsenhonoraria
- A.P. ontsnapt (voorlopig) nog aan de forfaitarisering (in tegenstelling tot RX en klinische biologie),
- maar kan in de klappen delen van de referentiebedragen voor gehospitaliseerde patiënten (art. 56 ter G.V.U.-wet).
- cave de "all-in" plannen in het ziekenhuis, gepropageerd door het KCE (*)

(*) KCE report 121 *Feasability study of introduction of an all-in inclusive case-based hospital financing system in Belgium* (25.01.2010)

Budgettair

Hoe behoeften / kosten ramen?

- Quid preventie?
 - politieke discussie
 - cervixkankerscreening 1 x/3 jaar; hoe niet gescreenden bereiken?
- Quid moleculaire diagnostiek? Wat wordt de limiet? Wat met de correlatie met de al dan niet terugbetaling van geneesmiddelen?
- Quid verdere automatisering?

Inhoudelijk

Groei van moleculaire dagnostiek, vb. dure onco-medicijnen, meer en meer “tailor made” dankzij moleculaire diagnostiek, zoals:

- HER-2/neu: borstkanker gevoelig voor HERCEPTIN (trastuzumab)?
- BCR/ABL oncogeen: CML beantwoordend aan GLIVEC (imatinib)?
- KRAS genmutatietest: colorectale kanker beantwoordend aan ERBITUX (cetuximab)?
- Cytochroom 2C19 gentest bij CVA- en AMI-patiënten i.v.m. antwoord op PLAVIX (clopidogrel)?
- Cytochroom P450 2D6-test bij borstkankerpatiënten i.v.m. antwoord op NOVALDEX (tamoxifen)?
- EGFR-mutatie voor therapiekeuze bij niet-kleincellig, niet-squameus longcarcinoom

Inhoudelijk: “biomol”

- sta op uw strepen t.o.v. centra menselijke erfelijkheid en de (binnenkort?) erkende artsenspecialisten genetici
- continueer de activiteiten van de “Working Group Molecular Pathology Belgium”

Inhoudelijk: naast “biomol”

- verdedig uw “klassiekers”
- bewijs continu uw kwaliteit

Met dank voor uw aandacht